

واجب الوجود.

تیماج، آگ (۱۴-۱۴پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۹/۵سم [ف: ۴-۲۴]

خط: نستعلیق شکسته، بی کاه، بی تا؛ ۵گ، ۲۰ سطر [رایانه]

۳۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۹۰۰/۴

۳. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه: ۴۵/۷

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کاه، بی تا؛ جلد: تیماج، ۱۷گ (۷۵پ-۹۱پ)،

خط: نسخ، بی کاه، تا: ۱۰۳۸ق؛ ۲گ (۷۰پ-۷۱ر)، ۱۵ سطر [سه

۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۹/۵سم [ف: ۲۵-۱۹۵]

کتابخانه اصفهان: ف: ۴۶-

۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۹۸۶

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۱۱۴/۱۳

آغاز و انجام: برابر

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کاه، تا: رجب ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: سپاهانی، ۲گ

خط: نستعلیق و شکسته، کاه: قوام الدین محمد رضوی، بی تا؛ از

(۶۴-۶۶ر)، ۱۶ سطر (۱۲×۵)، اندازه: ۲۰/۵×۱۴سم [ف: ۸-۷۵۰]

نسخه به خط مؤلف نوشته است؛ واقف: نائینی، ۶گ، سطور

چلیپایی، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۴-۱۳۹]

۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۵۱۸/۵

۴۰. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۶۴۹/۳

آغاز: برابر؛ انجام: ما ذکرناه ثانیاً بین الاول و الثالث

بی کاه، تا: ۱۳۰۸ق؛ جلد: تیماج، ۲گ (۴۲-۴۳پ)،

آغاز: برابر؛ انجام: مناسب لبعض العلوم و الادراکات دون بعض

۱۴ سطر، اندازه: ۱۸×۱۱/۵سم [ف: ۴-۳۹۴]

موافق لبعض الأعمال والصناعات دون بعض علی ماورد لها فی

۶. اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه: ۲۵/۶

آغاز: بسمله، سبحان من تنزه عن الفحشاء لا یجرفی ملکه الا ما

خط: نسخ، بی کاه، بی تا؛ ۱۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۱۱/۵سم [ف:

۱-۴۳۶]

۴۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۴۶۹/۴

یشاء و الصلوة علی صاحب شریعتنا؛ انجام: سوکرتهم ساکرون و

کل حزب بمالدهیم فرحون و یا بی الله الا ان یتم توره و لو کره

المشرون و الحمد لله وحده و الصلوة علی خیر خلقه محمد و آله

اجمعین

سر آغاز و انجام این نسخه با رساله «خلق الاعمال» ملا صدرا

هماهنگ است که در فهرست بخط از جرجانی دانسته شده؛ بی کاه،

بی تا؛ جلد: تیماج، ۱۲گ (۱۳۶پ-۱۴۷ر)، ۱۵ سطر، اندازه:

۱۷/۵×۱۰/۵سم [دو کتابخانه اراک: ۴۴-

تذکر: در فهرست نام مؤلف را به اشتباه ملا صدرا ذکر کرده که با

توجه به آغاز نسخه نام مؤلف تعیین شد؛ خط: نسخ، بی کاه،

بی تا؛ جلد: چرم زرد، ۹گ (۸۹-۹۷پ)، ۱۷ سطر، اندازه:

۲۱/۵×۱۶سم [مؤید: ۱-۳۷۹]

آغاز و انجام: برابر

● القضاء و القدر = الجبر و الاختیار = خلق الاعمال =

القدر / کلام و اعتقادات / عربی

● القضاء و القدر = الضوء الاظهر لاشعة أشعة النور

الازهر / کلام و اعتقادات / عربی

al-qazā' wa-l qadar = aḍḍaw'ul azhar li-išā'at-i

al-jabr wa-l ixtiyār = xalq-ul

a'māl = al-qadar

'ašši'at-in nūr-il azhar

جرجانی، علی بن محمد، ۷۴۰ - ۸۱۶ قمری

zorjāni, 'alī ebn-e mohammad (1340 - 1414)

پورونی، علی بن احمد، ق ۹ قمری

pūrūni, 'alī ebn-e ahmad(- 15c)

وابسته به: النور الازهر فی کشف سر القضاء و القدر؛ پورونی،

در این رساله بسیار کوتاه آراء مختلف درباره موضوع قدر در

افعال بندگان، بررسی شده و در آن رد و ایراد می شود با استفاده

از بعضی از آیات قرآنی.

آغاز: بسمله اعلم ان مسئله القدر فی الافعال الاختیاریه من

الغوامض ...

انجام: وخیر الامور اوسطها. والله اعلم بالصواب

علی بن احمد (۹-)

تاریخ تألیف: ۸۳۵ق

شرح رساله مختصر مؤلف «النور الازهر فی کشف سر القضاء و

القدر» می باشد که درباره قضا و قدر در یک «مقدمه» و سه

«فصل» نوشته بود: المقدمه: فی تعریف القضاء و القدر؛ فصل ۱.

دفع الظلم علی من قدر علیه المعاصی؛ ۲. حکمة تقدیر المعاصی

و الجزاء؛ ۳. تأثیر الاعمال مع تقدیر حسن الخاتمة. در مقدمه از

«قضا و قدر» شیخ طوسی یاد شده است.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی ارضی بقضائه من ارتضاه من اصفیائه

... و بعد فلما كانت مسئله القضاء و القدر قد کثر فیها الحیرة و

الضلالة علی اکثر ناظریها ...

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۶۸۸

آغاز و انجام: برابر

در رایانه به نام «فیما له القدره (رساله)» آمده؛ خط: نسخ، بی کاه، تا:

قرن ۱۱ [رایانه]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۸۳۷۱/۲

آغاز و انجام: برابر

کاه: عبدالقادر اردوبادی، تا: ۱۰۲۶ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد:

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد بیست و پنجم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

تعداد گناهان کبیره را هفده گناه برشمرده و برای هر یک
شاهدی از آیات قرآن آورده است.

قیم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۲۰۶/۱۷

آغاز: قال الله تبارک و تعالی ان تجتنبوا کبائر ما تنهون عنه یکفر
عنکم سیئاتکم یرید السیئات الصغیر اذا لم یصروا علیها بدان که
گناههای کبیره هفده است
نسخه اصل: کتابخانه ایاصوفیا، استانبول - ترکیه ۴۷۹۲؛ خط:
نسخ، کاتب: اسعد بن علی بن محمد کاتب، تا: ۸۱۳ق؛ ۵ص (۳۴۲-
۳۴۶) [عکسی ف: ۲۲-۴]

● کبرای منظوم = نظم کبری = منظومه در منطق =

منطق منظوم / منطق / فارسی

kobrā-ye manzūm = nazm-e kobrā = mnz. dar manteq
= manteq-e manzūm

نورعلیشاه، محمد علی بن عبدالحسین، ۱۱۶۰؟ - ۱۲۱۲
قمری

nūr-'alī-šāh, mohammad 'alī ebn-e 'abd-ol-hoseyn
(1747 - 1798)

وابسته به: کبری در منطق = الرسالة الکبری فی المنطق؛ جرجانی،
علی بن محمد (۷۴۰-۸۱۶)

ارجوزه ای است مختصر به فارسی در در ۳۶۶ بیت که در آن
مفاهیم منطق در ۳۶ فصل بیان شده است. در ریحانه آمده است
که مؤلف منظومه ای در منطق به نام کبری دارد که در حقیقت
شرح کبرای میر سید شریف جرجانی است. این اثر در قالب
مثنوی و در بحر رمل مسدس ناقص یا محذوف و در وزن
«فاعلاتن فاعلاتن فاعلن»، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» سروده
شده است.

آغاز: حمد بی حد مرخدایی را نخست xx که به نامش نامها
گردد درست / آنکه از فضلش درعالم روشن است xx هیکل
خاکی زفیضش گلشن است

انجام: چهار شکل منطقی چون یافتی xx معنی آن موبه مو
بشکافتی / دردلت نور علی را یاد کن xx وز دعایی روح او را
شاد کن

چاپ: گنجینه بهارستان، حکمت ۲، مسلسل ۱۱، تهران، کتابخانه
مجلس شورای اسلامی، ۱۳۷۹ش، با تصحیح علی اوجیبی؛
همراه «کبری» و «بهجة الطالبین» در سال ۱۳۱۷ چاپ شده
[نسخه های متزوی ۱۵۰۷/۲؛ دنا ۴۵۳/۸]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۳۸/۶

آغاز: برابر؛ انجام: چیست استثنا در آن بنمای فکر ...

خط: نستعلیق تحریری، بی کاء، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۷گ
[۱۴۲-۱۴۸] (ف: ۱-۱۹۹)

kabā'er = gonāhān-e kabīre

[نسخه های متزوی ۹۸۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۱۲۷

آغاز: بسمله، حمد له ... اما بعد بدان ایدک الله عز شانه
لطاعته و فکک لمرضاته که غرض از خلقت انسان رسیدن اوست
به سعادت؛ انجام: و چه در سایر امور.
خط: نسخ، بی کاء، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مهر: محمد
تقی شریف یزدی؛ جلد: تیماج، ۴۳گ، ۱۱ سطر (۱۰/۵×۶)،
اندازه: ۱۷×۱۰/۵سم [ف: ۱۶-۴۶۱]

● الکبائر من الذنوب / اخلاق / عربی

al-kabā'ir min-addūnūb

کسکین، احمد الاطه وی، ق ۱۲ قمری

kaskīn, ahmad-ol-athevī (- 18c)

تاریخ تألیف: ۱۱۱۶ق

مؤلف هنگامی که به تدریس «مشارق الانوار» و شرحش «مبارک
الازهار» اشتغال داشت، گروهی از وی درخواست کردند در
گناهان کبیره رساله ای بنگارد. در آغاز این رساله بحثی است
درباره معنی گناه (ذنب) و تقسیم آن به صغیره و کبیره، پس از
آن گناهان را از جنبه اخلاقی شرح می دهد.

قیم: مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۲۸۴/۱

آغاز: الحمد لله الذی میز الباطل عن الحق و الحرام عن الحلال و
فرق الخیث من الطیب فاماذا بعد الحق الا الضلال؛ انجام: و لعل
تبدیل لفظ الجزاء بالاجر لهذه النکته.
خط: نسخ، بی کاء، بی تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۱۳گ
(۱-۱۳)، اندازه: ۲۰/۵×۱۵سم [ف: ۶-۲۶۸]

● الکبائر من الذنوب / اخلاق / عربی

al-kabā'ir min-addūnūb

بحرالعلوم، محمد مهدی بن مرتضی، ۱۱۵۵ - ۱۲۱۲
قمری

bahr-ol-'olūm, mohammad mahdī ebn-e morteza (1742
- 1798)

گویا از مناسک حج بحرالعلوم گرفته شده است.

قیم: مفتی الشیعه؛ شماره نسخه: ۵۸/۴

خط: نسخ، کاتب: سید ابوالقاسم (محرر) موسوی نجفی اصفهانی، تا:
۱۳۴۲ق؛ ۴گ (۱۸۶-۱۸۹پ)، اندازه: ۲۱×۱۳سم [ف: ۶۱-]

● الکبائر من الذنوب / اخلاق / فارسی

al-kabā'er men-az zonūb

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد بیست و پنجم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276263

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۲۰۱۳/۱۳۹۲

- بی تا؛ ۵ص (۲۵۵-۲۵۹)، اندازه: ۱۴×۵/۲۰سم [ف: ۳۲-۳۱۲]
۶۰۵. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۴۷۲/۱
آغاز و انجام: برابر
بی تا؛ ۱۰اسطر (۱۴/۵×۹)، اندازه:
۱۷×۲۱سم [ف: ۳۹۰-]
۶۰۶. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۶۲۳/۱
آغاز: مفهوم گردد، دوم دلالت عقليه که بمقتضای عقل باشد و
آن نیز؛ انجام: برابر
خط: نسخ، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: علی نقی حسینی
رضوی با مهر «المذنب علی نقی حسینی موسوی» (چهارگوشه)؛
جلد: تیماج، ۱۷اسطر (۱۲×۵/۵)، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۵۰۱-]
۶۰۷. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۲۶۹/۱
بی تا؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۱۷گ (۱-۱۷پ)، اندازه:
۱۰×۱۹سم [ف: ۲-۳۶۴]
۶۰۸. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۲۶۹/۲
آغاز: سفیدی و مانند آن و این قسم را تصور ضروری
بی تا؛ ۳۲گ (۲۵-۵۶پ)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۲-۳۶۵]
۶۰۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۵۲۸
بی تا؛ خریداری از علیرضا طاهری یزدی [رایانه]
۶۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۱۸/۸
بی تا؛ تیماج سیاه، ۳۰گ (۲۶۵-۲۹۴پ)، اندازه:
۱۱×۱۵سم [ف: ۳۳/۱-۷۱]
۶۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۶۵۶/۲
آغاز و انجام: برابر
بی تا؛ تیماج، ۱۰گ (۲۵-۳۴پ)، ۱۲اسطر، اندازه:
۱۵×۲۰سم [ف: ۳۱-۳۷]
- کبری فی المنطق (ترجمه) / منطق / عربی
kubrā fi-l manṭiq (t.)
هرندی، ابوتراب بن فاضل، ق ۱۴ قمری
harandī, abū-torāb ebn-e fāzel(- 20c)
وابسته به: کبری در منطق = الرسالة الکبری فی المنطق؛ جرجانی،
علی بن محمد (۷۴۰-۸۱۶)
این رساله، ترجمه عربی کتاب الکبری فی المنطق می باشد.
- قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۱۳
آغاز: أفضل تصورات أصحاب الأبقار و أكمل تصدیقات أرباب
الأبصار الايقان بوجود البسيط المعرف بهويته؛ انجام: كما تقول
هذا الجسم اما لاشجر و اما لاحجر لكن لاشجر فليس لاحجر
فيكون لاشجر؛ فتم ميقات ربك أربعين يوماً.
خط: نسخ خوش، بی تا؛ چهارشنبه رجب ۱۳۱۱ق؛ مصحح،
محشی، مجداول، با سرلوح، مذهب؛ با نشان «عباس»؛ جلد: تیماج
- لامسه است مدرک شود و معقول آنست که باینها مدرک نشود؛
انجام: فصل اما قیاس استثنایی بر دو قسم است... این عدد
یازوجست با فرد لیکن زوجست پس فرد نیست لیکن فردیست
پس زوج است و یا مرکب باشد منفصله ...
خط: نسخ، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج،
۱۲۸گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳۹-۲۴۹]
۵۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۲۲۴
آغاز: برابر؛ انجام: کتابت انسان را ضروری نیست و شاید که
بدوام باشد یعنی همیشگی ...
خط: نسخ و نستعلیق، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نباتی،
جلد: مقوا، قطع: رقعی [رایانه]
۵۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۰/۳
آغاز: برابر؛ انجام: چو جسم نامی ناطق یا جسم ناطق یا جوهر
ناطق در تعریف انسان سیوم
خط: نسخ، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا [رایانه]
۵۹۹. ساوه؛ کتابخانه هاشمی نژاد؛ شماره نسخه: ۸۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و تحریری، بی تا؛ ۱۸گ (۱۰۰-۱۱۷پ)،
اندازه: ۱۵×۲۰سم [اوراق عتیق: ۲-۴۹۵]
۶۰۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۴۲۳/۴
آغاز: برابر؛ انجام: یا مرکب باشد از منفصله مانعة الجمع یا وضع
احد الجزئین.
خط: نسخ و نستعلیق، کاغذ: علی بابا ابن ملا نوروز علی روزانی و
عبدالجبار ابن کربلای محمد قلی، بی تا؛ جا: مدرسه سید مجتهد؛
افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۸گ (۱۰۵-۱۱۲پ)، ۸-۱۱اسطر
(۱۴×۹)، اندازه: ۵/۵×۱۶/۵×۲۰سم [ف: ۱۹-۵۶۸]
۶۰۱. سبزوار؛ صد و بیست و پنج نسخه؛ شماره نسخه: ۵۰/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی تا؛ مهر: «عبدہ احمد» (مربع)؛ ۱۴گ (۱-)
۶۰۲. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۳۹/۲
آغاز: برابر؛ انجام: چهارم سالبه جزئیہ صغری و موجه کلیه کبری
خط: نستعلیق، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۱-
۱۶اسطر (۱۳×۷)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۵۶-]
۶۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۶۰۹/۱
آغاز و انجام: برابر
بی تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۲گ (۱-۴۲پ)،
۱۹اسطر (۱۶/۵×۴/۵)، اندازه: ۹×۱۹سم [ف: ۳۴-۱۴]
۶۰۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۰۴/۹
آغاز: بسمله بدانکه علم بر دو نوعست یکی تصور و دوم تصدیق؛
انجام: کبری چون کل انسان حیوان و کل ناطق انسان فبعض
الحیوان ناطق.
تذکر: نام مؤلف به استناد نسخه ۶۲۶/۷ مجلس ذکر شد؛ بی تا؛

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخ)؛ جلد بیست و پنجم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276263

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۲/۲۰۱۳

خوانند xx القاب تو سردفتر ایشان خوانند / آنجا که رود حدیث
میران جهان xx برجاست تو را که میر میران خوانند»
[مجالس المؤمنین ج ۲، ص ۲۲۷؛ در خزینه الاصفیاء ص ۱۳۳-«سید میر میران
بن سید مبارک حقانی گیلانی» آمده است و شاید غیاث الدین میر میران
حاکم یزد (از اعقاب شاه نعمه الله ولی و از نوادگان دختری شاه اسماعیل
صفوی) مددوح وحشی باقی باشد. رک: گنج سخن، ج ۳، ص ۲۷.]

مذهب؛ واقف؛ نائینی؛ گک [ف: ۴ - ۱۲۱]

● **جبر و اختیار / کلام و اعتقادات / فارسی**

jabr va extiyār

جرجانی، علی بن محمد، ۷۴۰ - ۸۱۶ قمری

gorjānī, 'alī ebn-e mohammad (1340 - 1414)

در اینکه همه رنجها از خداوند نیست و خداوند موموم و عقاقیر
مفیده هر دو را آفریده است و تناول به اختیار ماست و بدین گونه
گوشه ای از مسئله جبر و اختیار را مورد گفتگو قرار داده است.
آغاز: رساله در مسئله معضله ایضاله. مسئله معضله. نتوان گفت
که جمیع امراض و الام از حضرت حقست چه اوست که خالق
اشیاء ضاره و ایجاد عقاقیر و اغذیه و اشربه متخالفة الخواص
کرده است؛

انجام: و لیکن مضرت نکند الابتکصر، گویند در درجه دومست
و اگر مضرت کند و لیکن هلاک نکند الابتکثیر، گویند
در درجه سوم است و اگر هلاک کند در درجه چهارم است

[فهرستواره منزوی ۱۲۴/۶]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۸۰/۲۸

آغاز و انجام: برابر

این رساله در فهرست شناخته نشده است و با عنوان «مسئله معضله»
آمده است؛ خط: نستعلیق، بی ک، تا: ۱۰۶۹ق؛ گک (۲۹۰-۲۹۱)

[ف: ۱۵ - ۳۳۲]

● **جبر و اختیار (رساله فی) / کلام و اعتقادات / عربی**

jabr va extiyār (r. fī)

حسنی حسینی، معین الدین بن صفی الدین، ق ۹ قمری
hasanī hoseynī, mo'īn-od-dīn ebn-e safī-yod-dīn (-
15c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۳۹۴

آغاز: بسمله، یا قریبا غیر بعید؛ انجام: تاج الدین حسین صاعد
مطابق و موافق ۱۳۴۲

خط: نسخ، کا: سراوری، علی بن حسین، تا: ۱۳۴۲ق [رابانه]

● **جبر و اختیار / کلام و اعتقادات / فارسی**

jabr va extiyār

دوانی، محمد بن اسعد، ۸۳۰ - ۹۰۸ قمری

davvānī, mohammad ebn-e as'ad (1427 - 1503)

اهدا به: میر میران ماضی اصفهانی

رساله ای است در باب جبر و اختیار. دوانی این رساله را به نام
میر میران ماضی اصفهانی مصدر ساخته و نام وی را در یک
رباعی چنین یاد کرد است: «جائی که کتاب اهل احسان

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۶

آغاز: یا من جبر الخلق بقهر التدبیر xx در جبر تو اختیار ما مانده
اسیر / از جبر تو بود جنبش موجودات xx هر چند به اختیار ما
باشد تقصیر؛ انجام: بنده با آنکه او مستقل است در برداشتن و
مباشره فعل بعد از

خط: نسخ، بی ک، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ واقف: ابن خاتون،
۱۰۶۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکى، ۱۷ص
(۲۰۷-۲۲۳)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۳۸۱]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۴۳۶/۹

آغاز: در تحقیق اقسام جبر است، بدانکه لفظ جبر در چهار معنا
استعمال شده جبر کلی، جبر جزئی، جبر تخلفی، جبر تعینی؛
انجام: اما چون قلم اینجا رسید سر بشکست زیرا در خانه اگر
کس است یک حرف بس است و من الله توفیق الفهم

جز آنچه که منزوی (۷۷۱) آورده است؛ خط: نسخ و نستعلیق،
بی ک، تا: ۱۳۱۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سیاه، ۱۸گ
(۲۷۸-۲۹۵پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۶ - ۱۴]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۴۳۶/۱۰

آغاز: ... لو شاء الله اگر جناب اقدس سبحانی خواست توحید و
عدم اشتراک ایشانرا و لو جبراً ما اشركوا؛ انجام: اما از برکت و
میمنت بسم الله که گفتم زایل گشت اللهم اجر علی لساننا الحق
بحق محمد و آله صلی الله علیه

گویا از دوانی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی ک، تا: ۱۳۱۱ق؛ کاغذ:
فرنگی، جلد: میشن سیاه، گک (۹۵-۹۹ر)، ۲۰ سطر، اندازه:

۱۵×۲۴سم [ف: ۶ - ۱۴]

● **جبر و اختیار / کلام و اعتقادات / عربی**

jabr va extiyār

حسینی دشتکی، احمد بن ابراهیم، - ۱۰۱۵ قمری

hoseynī daštakī, ahmad ebn-e ebrāhīm (- 1607)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۹۱۳/۶۰

آغاز: اعلم ان الناس فی افعال العباد فرق مختلفه و مذاهب شتی،
فمنهم الجبریه المحضه و منهم؛ انجام: لم لا يجوز حصول
الکمالات له علی سبیل التریج (۲) الی غیر النهایه

بی ک، تا: ۱۰۸۶ق؛ گک (۱۲۰-۱۲۰پ) [ف: ۱ - ۴۷/۱-۲۳]

sarf-e manzûm

ناشناخته:

۱. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۳۸۸/۲

آغاز: و او ساکن قبل او مکسور باشد هر کجا xx یا بگردد غیر مد غم گر بود در کل حال / مصدر معتل فا بر وزن فعلت گر بود xx حذف گردد و او از و با نقل کسرت در مثال؛ انجام: شد روا ادغام در وی نیز همزه تا وسین xx و او یا باشد به بیشش تا بدانی کل حال

منظومه ای است در بیان قوانین اعلال در صرف؛ خط: نسخ؛ کا: محمد رحیم الامامی مشهور به سادات نقاش؛ تا: ذیحجه ۱۲۶۵ق؛ ۵گ (۱۷پ-۲۱پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۱×۱۶سم [ف: ۱-۳۳۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۲۶۳

آغاز: در مزید است جمله ده بابت؛ انجام: داد و یا چون زی پی وارد شود الفی.

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [القبائی: - ۳۸۴]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۴۲۰/۲

آغاز: بسمله، و او ساکن قبل او مکسور باشد هر کجا؛ انجام: و او یا باشد به ... تا بدانی کل حال

منظومه ای در هفتاد و دو بیت به شعر فارسی که در آن قواعد صرف گرد آوری شده است؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای مذهب، ۱۳۴گ، ۱۳ سطر (۱۳×۶)، اندازه: ۱۶×۱۰سم [ف: ۱۵-۲۳۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۲۱۴/۵

آغاز: آغاز مثنوی اول: نه بدانی فواید افعال xx تا نیفتد ترا درو اشکال؛ آغاز مثنوی دوم: گر شماری فواید تفعیل xx نه بود جمله غیر مدخل قیل

شامل دو مثنوی هر یک در ده بیت به فارسی در صرف؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: گالینگور مشکى، اص (۱۷۰)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۵۰-۶۲]

● صرف میو / صرف / فارسی

sarf-e mîr

جرجانی، علی بن محمد، ۷۴۰ - ۸۱۶ قمری

Jorjānī, 'alī-ye-bn-e mohammad (1340 - 1414)

کتابی است بسیار معروف و متداول در بین مبتدئین از طلاب علوم ادبی و جزو مجموعه موسوم به جامع المقدمات می باشد. مؤلف مباحث علم صرف را به صورت مختصر و فشرده در چند فصل آورده است و به جهت اهمیتی که در تعلیم علم صرف برای مبتدیان دارد، از زمان های پیشین به صورت کتاب درسی حوزات علمیه درآمده است و پس از امثله و شرح امثله این کتاب را می خوانند.

آغاز: بسمله، بدان ایدک الله فی الدارین که کلمات عرب بر سه

گونه است اسم است و فعل است و حرف ... و تصریف در لغة گردانیدن چیزی است از جائی بجائی و از حالی بحالی و در اصطلاح علما عبارتست از گردانیدن یک

انجام: بدانکه الف فاعل و سین استفعال گاه باشد که لازم را متعدی کنند چون سار زید و سایرته و خرج زید و استخراجته.

چاپ: بارها در «جامع المقدمات» به چاپ رسیده است؛ مشار عربی، ص ۲۴۶؛ ایران، سنگی، ۱۳۱۲ق، وزیرى (جامع المقدمات: صص ... - ۴۱)؛ دارالسلطنه تبریز، سنگی، ۱۳۱۳ق،

۲۸ص (جامع المقدمات: صص ۲۸-۵۵)؛ ایران، تبریز، دارالطباعه حاج احمد آقا تاجر کتابفروش تبریزی، ۱۳۲۹ق، سنگی، وزیرى، ۲۸ص، به اهتمام و درخواست عمدةالتجار مشهدى محمود آقا بن احمد آقا کتابفروش (جامع المقدمات: ۲۸-۵۵صص)؛ ایران، تبریز، دارالطباعه حاجى عباسعلی، ۱۲۹۶ق، سنگی، خشتی، ۴۹ص، به سعی و اهتمام حاج عباسعلی؛ ایران، ۱۲۶۴ قمری، سنگی، جیبی

[دنا ۱۳۰۷ - ۱۳۴ (۱۵۶ نسخه)؛ الذریعة ۴۰/۱۵؛ نسخه های منزوی ۲۰۷۱/۳؛ ریحانة الأدب ۲۱۳/۳]

شرح و حواشی:

- ۱- تحفه = شرح صرف میر؛ لاهوری، محمد بن محمد فیروز (۱۲-)
- ۲- حاشیه مانند بر صرف میر و پرسش و پاسخ طلاب
- ۳- التصریف = صرف میر (ترجمه)
- ۴- حاشیه صرف میر
- ۵- سؤال و جواب درباره صرف میر
- ۶- حواشی بر صرف میر ابن شعبان

۱. یزد؛ وزیرى؛ شماره نسخه: ۲۲۳۴/۱

آغاز: و فاعل فعل است

خط: نسخ، کا: محمد بن سلیمان، تا: شوال ۹۶۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: وزیرى؛ جلد: تیماج مشکى، ۲۷گ (۱-۲۷)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۴-۱۲۱۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۸۹۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ واقف: ملا محمد تقی، ۱۰۶۲؛ جلد: مقوا، ۴۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۲۰×۱۲سم [ف: ۱۲-۲۴۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۴۳۳/۶

بی کا، تا: ۱۰۱۶ق؛ محشی؛ کاغذ: شکرى، جلد: ساغری، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۲-۳۷۳]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۳۹

آغاز: برابر؛ انجام: ضعه است اعنسس اسلنتی تمت الکتاب بعون الملک الوهاب.

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۰۶۸ق، جا: اصفهان، به نام محمد امین؛ کاغذ: حنایی، جلد: گالینگور [القبائی: - ۳۸۳]

۵. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۹۹۵/۳

فهرستگان نسخه های خطی ایران (نخا)؛ جلد بیست و یکم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276259

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳

اندازه: ۲۰/۵ × ۱۲/۵ سم [ف: ۴۷/۲ - ۸۱]

صعود جنة الامام الى السماء من بعد ثلثة ايام (رسالة في) <
اثبات وجود الانبياء و الاوصياء في قبورهم

● **الصغرى السالبة الجزئية ... (رسالة في ان) / منطق/عربی**
aṣ-ṣuğra-s sālibat-ul juz'īya ... (r.-un fi anna)

ارموی، حسن بن احمد

ormavī, hasan ebn-e ahmad

رساله‌ای در این که صغرای سالبه جزئیه که در قوه موجه در
شکل اول نیست منتج است.

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۴۷۵/۳

خط: نسخ، کا: محمد بن یوسف بن جزله مططب نخجوانی،
بی تا، [نشریه: ۲ - ۱۱۹]

● **صغری در منطق = منطق صغری / منطق / فارسی**

soqrā dar manteq = manteq-e soqrā

جرجانی، علی بن محمد، ۷۴۰ - ۸۱۶ قمری

jorjānī, 'alī ebn-e mohammad (1340 - 1414)

وابسته به: کبری در منطق = الرسالة الکبری فی المنطق؛

جرجانی، علی بن محمد (۷۴۰-۸۱۶)

این رساله بسیار موجز عصاره‌ای از «منطق کبری» خود مؤلف
است که آن را برای فرزندش محمد ملقب به میر سید شمس
الدین نگاشته است. این رساله کوچک‌تر از رساله «کبری»
مؤلف است لذا «صغری» نامیده شده است. این رساله شامل است
بر: ۱. مقدمه با مباحثی چون: تصور، تصدیق، حکم، نظری،
بدیهی، فکر، معرف و حجت؛ ۲. فصل اول در مباحث معرف
یعنی کلی و جزئی، کلیات خمس (نوع، جنس قریب و بعید،
فصل قریب و بعید، عرض خاص و عام)، اقسام تعریف (حد تام،
حد ناقص، رسم تام و رسم ناقص)؛ ۳. در مباحث دلیل یعنی
اقسام قضیه (حملیه، شرطیه متصله و شرطیه منفصله)، اقسام قضیه
شرطیه منفصله (حقیقه، مانعة الجمع و مانعة الخلو)، تعریف قیاس
اقترانی و استثنائی و تبیین اجزای قیاس و اشکال چهارگانه آن.
فرزند مؤلف (محمد بن علی گرگانی) این رساله را مانند کبری
ترجمه کرده و آن را «غره» نام نهاده است.

آغاز: بسمله. هر چه در ذهن درآید اگر خالی از حکم باشد آن
را تصور خوانند ...

انجام: لکنه لیس بزواج فهو فرد لکنه لیس بفرد فهو زوج. تمت
الرساله

چاپ: گنجینه بهارستان، حکمت، به اهتمام علی اوجیبی، تابستان

۱۳۷۹ش، با تصحیح علی اوجیبی، صص ۶-۱۳؛ لکناو، ۱۸۴۳

[دنا ۱۳۶۷-۱۳۹ (۸۷ نسخه)؛ الذریعة ۴۲/۱۵ و ۷۳/۲۳ و ۵۲۱/۹ و ۲۳/۱۶؛

مزارع آن بخش‌ها و مالیات هر یک نوشته شده است. این دفتر
در وضعیت فعلی (آغاز افتاده) فقط شامل سه چهار بخش با
اوراقی در هم ریخته است. به عنوان نمونه این قسمت‌ها در نسخه
موجود است: فصل ششم: در وصف رویدشتین؛ فصل هفتم: در
تعریف قهاب: بلوکی محدود به بیابان قهپایه و بلوکات «جی» و
«برخوار» و «برا آن». برخی قرای آن. ابتیاعی «نواب مالک اشرف
والا» است؛ فصل هشتم: در بیان توصیف کراچ که ثغورش
محدود به «جی» و «برا آن» است؛ «موسیان و سایر قرای مذکوره
مزرعی میرزا علی رضا ولد میرزا هاشم»؛ «قرای تیولی که ...
التجان واقع است و حسب فرمان مبارک از مالیات و حوالجات
معاف و مسلم است». از آنجا که در برگ ۳۶ از «زمان عبور و
مرور افغان ... الی الآن» یاد شده رساله مورد بحث یقیناً پس از
عهد صفوی و به قرینه نوع کاغذ و خط احتمالاً متعلق به عهد
قاجار است. در هر فصل و قسمت، نام روستا یا مزرعه به همراه
مقدار آب، محصول و نوع آن و نیز مالیات عایدی از آن به خط
سیاق آمده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۰۰۸

آغاز: ... و سماوی دویت تومان نقد و چهار صد خروار جنس

است و اراضی آن قریب سه هزار جریب مساحت؛ انجام: نورا:

مزرعه ایست ششدانگ آن اریابی، خراب و بایر.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ نستعلیق هنری؛
صورت دفاتر و مالیاتها به سیاق درشت، نام «اشرف والا» نوشته به
زر، مجدول؛ جلد: مخمل سرخ، ۶۲گ، ۱۵ سطر، اندازه:

۱۷×۲۶سم [ف: ۲۷/۱ - ۲۴]

● **صریح الملک / استاد / فارسی**

sarīh-ol molk

گزارشی است در خصوص مستغلات و املاک موقوفه بقعه شیخ
صفی الدین اردبیلی، در آغاز آن آمده: «صورت کتابچه صریح
الملک مستغلات و املاک موقوفه که در عهد سلطنت و دولت
... شاه عباس صفوی اتار الله برهان بتولیت عالیحضرت ... شیخ
شریف نیک زاهدی متولی ابتیاع و وقف آستانه صفویه نموده
صریح الملک علیحده بتاريخ شهر ربیع الاول سنه ۱۰۳۸هـ
حسب الامر الاعلی نوشته شده بتفصیلی است که خلاصه آن
درین کتابچه نوشته می‌شود ...». در روی برگ اول این عبارت
تحریر شده: «کتابچه صریح الملک است که مرحوم مغفور جنت
مکان میرزا حسینخان لشکرنویس عمو طاب ثراه از دارالارشاد
اردبیل نوشته بطهران فرستاده‌اند».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۲۸

از نسخه‌ای که به صورتی ویژه در زمان شاه عباس تهیه شده؛

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: گالینگور آبی، ۱۱۲ص،

فهرستگان نسخ‌های خطی ایران (فنا)؛ جلد بیست و یکم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276259

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳

ثالثاً اثبات الاحكام التي يتعلق بالهيولى و الصورة ... فرتبت المقصدين فى تلك المطالب. خفرى در اين رساله از حاشيه خويش بر شرح تجريد و پاسخى را كه به اشكال وارد شده بر تعريف انسان به حيوان ناطق داده ياد مى كند. (عبدالحسين حائرى)

در آن از شيخ رئيس و سهروردى و شارح مواقف سيد المحققين نام مى برد.

آغاز: اما بعد حمد خالق الورى الصلوة على المظهر الاعلى محمد و آله المجتبى فاقول هذه رسالة فى تحقيق الهيولى ... رتبتها على مقدمه و مقصدين

انجام: فهى محتاجه الى ذات الهيولى المتشخصه بعله وجودها فى التشخيص و تعيين اشكل. و لكن هذا آخر ما قصدته فى هذه الرسالة

[ذريعه ۱: ۱۱۲ (اثبات الهيولى)؛ دنا ۱۰۳۱/۲ (۱۱ نسخه)]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۰۶/۱-طباطباى

آغاز: بسمله، لك الحمد يا ذاالعظمة والكبرياء و لك الشكر يا خالق الارض ... فيقول الفقير الى الله الغنى محمد بن احمد الخفرى هذه رسالة فى تحقيق الهيولى ... توفيق تأليفها من خصائص زمان على حضرة من ايده بالله بالنصر و الظفر ... سلطان العلماء ... مكارمه لاتحصى ... جمالا للسياده والافاده ... محمد خلد الله تعالى ظلال معدلته على مفارق المسلمين؛ انجام: برابر

خط: نستعليق، كا: عبدالغنى بن وجه الدين على حسيني افضسى تفرشى، تا: ۱۰۰۶ق، جا: قزوين؛ كاغذ: اصفهانى، جلد: تيماج قهوه‌اى، ۸۰ص (۱-۸۰)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۹×۱۱/۵سم [ف: ۲۳-۲۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۸۰-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا (قيلمها ف: ۲-۹۲)

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۳۴۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بى كا، تا: ۱۰۱۸ق؛ مجدول؛ كاغذ: سپاهانى سفيد، جلد: تيماج مشكى، ۱۰۹ص (۱-۱۰۹)، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۳-۳۸۲]

۳. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۱۷۱۳/۴

خط: شكسته نستعليق، كا: عزيز الله بن يوسف طباطباى اردستانى، تا: آدينه ۱۶ رمضان ۱۰۵۹ق؛ كاغذ: ترمه، جلد: ميشن قهوه‌اى، ۸۳گك (۳۲-۱۱۴ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۱۱سم [ف: ۵-۳۴۵]

۴. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۱۶۳۵/۳

خط: شكسته نستعليق، بى كا، تا: با تاريخ ۱۰۸۰ق، كاغذ: ترمه، جلد: ميشن آلبالوى سير، ۷۷گك (۱۳۵-پ-۲۱۱ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۱۰سم [ف: ۵-۳۱۷]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۴۲/۴۸

آغاز: ان للجسم جنساً هو الجوهرية او ملزومه و فضلا. اما مفهوم قولنا ممتد فى الجهات الثلاث على الاطلاق متصل بالمعنى المذكور

المقيد لا سبيل الى الاول لانتفائه فى الخارج؛ انجام: برابر
خط: نستعليق، بى كا، تا: قرن ۱۱؛ كاغذ: شكرى شكند، جلد:
تيماج قرمز، ۳گك (۳۳-۳۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۲-۵۴]

● تحقيق وجود الواجب / فلسفه / عربى

taḥqīq-u wujūd-il wājib

ابن كمال پاشا، احمد بن سليمان، -۹۴۰ قمرى
ebn-e kamāl pāšā, ahmad ebn-e soleymān (-1534)

تاريخ تأليف: ذيقعدة ۹۲۹ق

[دنا ۱۰۳۱/۲]

تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۱۰۳۷/۱۸

بى كا، بى تا؛ كاغذ: پسته‌اى، جلد: ميشن سياه [ف: ۵-۲۲۶]

● تحقيق الوجود (وجوديه) / فلسفه / فارسى

taḥqīq-ol vojūd (vojūdiye)

جرجانى، على بن محمد، ۷۴۰-۸۱۶ قمرى
jorjānī, ‘alī ebn-e mohammad (1340-1414)

اراك؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۱۳۸/۴

بى كا، بى تا؛ كاغذ: شكرى، جلد: تيماج قهوه‌اى، ۱۳گك (۳۴۷-
۳۵۹پ)، اندازه: ۱۸×۱۱سم [ف: ۱-۱۷۴]

سه تحقيق الوضع < الوضعية

● تحقيق الهيولى = اثبات الهيولى / فلسفه / عربى

taḥqīq-ul hayūlā = iṭbāt-ul hayūlā

خفرى، محمد بن احمد، -۹۵۷ قمرى
xafrī, mohammad ebn-e ahmad (-1550)

در يك «مقدمه» و ۲ «مقصد». مؤلف در ديپاجه رساله از جمال الدين محمد ياد مى كند. خفرى در تحرير محل بحث مى گويد: «اختلفوا فى ان الامر الذى ينعدم عن الجسم (عند طريان الانفصال) عرض او جوهر. فقال افلاطون ... انه عرض و ذهب ارسطو الى انه جوهر ... ثم اختلفا فى تحقيق الاتصال الجوهرى فذهب ارسطو الى تحقيق الجوهر المتصل فى ذاته فيصير المادة الاولى عنده مع المتصل الجوهرى الواحد متصله ... و مع المتعدد ... منفصله متعدده ... و اما عند افلاطن فيصير المادة متصله بالاتصال العرضى ... ثم على تقدير عدم تحقق الاتصال الجوهرى يحتمل ان يقال ان الجسم هو نفس تلك المادة ... كما هو مختار صاحب الاشرافى فى كتابه ... و ان يقال ان الجسم هو ذلك الجوهر مع صفة الاتصال العرضى ... كما هو مختار صاحب الاشرافى فى التلويحات و المقصود فى هذه الرسالة اولاً اثبات مذهب ارسطو ... و ثانياً تحقيق ما هو الحق فى هذه المذاتب و

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد هفتم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276245

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۲

● تحقیق مذاهب / کلام و اعتقادات / فارسی

tahqīq-e mazāheb

جرجانی، علی بن محمد، ۷۴۰-۸۱۶ قمری
jorjānī, 'alī ebn-e mohammad (1340-1414)اهدا به: سلطان ابوسعید طغرل
[دنا ۱۰۲۹/۲؛ فهرستواره منزوی ۹۰/۹]

تهران: الهیات؛ شماره نسخه: ۳۰۸/۸

آغاز: بسمله. بدانکه چند فصل نوشته شد. در بیان اسلام و ایمان و اعتقادات و مذاهب. فصل اول در بیان ایمان و اسلام بدان اسعدک الله که ایمان آنست که بگروی بدل و اقرار آوری بخدای و بفرشتگان خدای و بکتابهای خدای و بروز واپسین یعنی روز قیامت و اقرار آوری بتقدیر خدای مر همه چیزها را از خیر و شر و اسلام آنست؛ **انجام**: و اینست سالک را غایت مقصود و نهایت مطلوب. تم بعون الملک الوهاب. شعر: یا رب همه خلق را بمقصود رسان xx باشد که در آن میان یکی من باشم تمت.

خط: نستعلیق، بی کما، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱ (۸۶-۹۶)، ۱۵ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴ سم [ف: ۲۱۲]

تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۶۳/۸-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۵۷۶]

● تحقیق مذاهب صوفیه و متکلمین و حکماء (رساله)

(در) / کلام و اعتقادات / عربی

tahqīq-e mazāheb-e sūfiye va motekallemīn va
hokamā' (r. dar)

مشهد: رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۵۸۵

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی تجلی بذاته؛ **انجام**: اعلم ذهب الشیخ ابوالحسن الاشرعی.

خط: نستعلیق، بی کما، بی تا؛ افتادگی: انجام [رایانه]

● تحقیق مذهب اهل السنة و تسفیة آراء الشیعة / کلام

و اعتقادات / عربی

tahqīq-u maḏhab-i ahl-is sunna wa tasfiyat-u āra'-i-šī'a

سویدی، عبدالله بن حسین، ۱۱۰۴-۱۱۷۴ قمری
sovaydī, 'abd-ol-lāh ebn-e hoseyn (1693-1761)

[دنا ۱۰۲۹/۲]

تهران: مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۸۰/۱

خط: نسخ، کا: عبدالحمید بن شیخ جلال الدین، تا: یکشنبه ۲۷

تاریخ تألیف: ۱۳۰۸ق؛ محل تألیف: کرمانشاه

رساله استدلالی است در معنی محل اقامت مسافر که در آن باید نماز را قصر انجام داد و تعیین مسافت برای مقیم یا مسافر ورد و ایراد در بعضی از ادله و گفته‌های فقهاء. (سید احمد اشکوری)
آغاز: الحمد لله رب العالمین ... هذه رسالة فی تحقیق محل الإقامة وضعتها اجابة لمن احتاج اليها فوجب
انجام: مع أن هذا المقيم و ان خرج الى هذه المواضع غير مسافر شرعاً و عرفاً كأهل المحل فلا قصر فی حقه، و الحمد لله أولاً و آخراً

[دنا ۱۰۲۸/۲]

۱. کرمانشاه؛ میبیدی (خاندان)؛ شماره نسخه: ۱۵/۷ مشهد

خط: نسخ خوش، کا: عبدالکریم بن محمد اسماعیل بروجردی کرمانشاهی، تا: پنجشنبه ۵ محرم ۱۳۰۱ق، ۱۲ص (۲۳۲-۲۴۳)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۵/۵×۳۵ سم [ف: ۱۵۷]

مشهد؛ میبیدی؛ شماره نسخه: ۱۵/۸

همان نسخه بالا [ف: ۱-۴۶]

قیم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۱۳۹/۸

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۶-۱۸۳]

۲. کرمانشاه؛ میبیدی (خاندان)؛ شماره نسخه: ۷/۳ مشهد

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد، تا: ربیع الاول ۱۳۴۷ق، جا: کرمانشاه؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸ص (۱۴۴-۱۶۱)، اندازه: ۱۵×۵/۵×۲۵ سم [ف: ۱۳۹]

مشهد؛ میبیدی؛ شماره نسخه: ۷/۳

همان نسخه بالا [ف: ۱-۲۹]

قیم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۱۳۶/۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۶-۱۷۵]

● تحقیق المخصصات / ادبیات / عربی

tahqīq-ul muxaṣṣiṣāt

از ناشناس، که بایستی همان نگارنده «تحقیق المعرفة» باشد. نگارنده در دیباچه از خود نام نبرده است و می گوید هنگام قرآت «واقیة» در شرح «الكافیة» یادداشت‌هایی برداشتم که اکنون پاکتویس می کنم. بخش بندی نشده.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۹۷۳/۲-عکسی

آغاز: حمدله. صلاة. و بعد، فهذه رسالة فی تحقیق المخصصات كنت قد قديتها حين قرأت شرح الكافية المسمى بالواقية فسودته الى البياض ليتتفع بها المستريحون من الرياض؛ **انجام**: يتقدم الحكم باطل جدا كما ذكرنا. هذا هو الحق و الحق اخوان يتبع. تمت الكتاب.

خط: ثلث، بی کما، تا: قرن ۱۳؛ ۶ص (۸-۱۳) [عکسی ف: ۱-۶۶]

فرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد هفتم؛ به کوشش، معتمدی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276245

. اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۲

بود در کیمیا، ۱۷. کیمیا السعادة فی ابطال کیمیا العادة در کیمیا از محمد بن محمد ملقب به زین العابدین عمری، ۱۸. قصیده به قافیه راء در کیمیا، این قصیده به قلم نویسنده مجمع الرسائل نیست و الحاقی است، ۱۹. تحفة التذییر لاهل التبصیر از عزالدین بن ایدمر جلدکی در کیمیا، ۲۰. رساله در کیمیا، به نام منیة الطالب و زیدة المطالب که به سال ۱۱۰۱ ق تألیف شده است، ۲۱. رساله معرفة مفاتیح الغیبة در علوم خفیه؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالنبی شافعی و عزیز الله قادری، تا: ۱۱۵۲/۱۱۵۱ ق، جا: بصره؛ جلد: میشن، ۱۲۲ گ، ۲۸ سطر (۱۵×۹)، اندازه: ۲۱/۵×۹/۵ سم [ف: ۱۰-۴۴۷]

● **مجمع الرسائل و منبع الفضائل / انشاء / فارسی**
majma'-or rasā'el va manba'-ol faza'cl

صفی موقانی

safi-ye mūqāni

دستور نامه نگاری یا ترسل.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۵۱۰

آغاز: حمد و سپاس بی عد و قیاس حضرت عزت مبدع ماهیات و مخترع عقل و حیات جل جلاله و عم نواله؛ **انجام**: تا به صبح نشور و روز قیام. تمت بعون الله الملك الوهاب ۹۰۰
خط: نسخ، بی کا، تا: ۹۰۰ ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی، ۶۰ گ، ۱۷ سطر (۱۲×۷)، اندازه: ۲۱×۱۳ سم [ف: ۱۶-۲۵]

● **مجمع الرشاد / منظر / عربی**

majma'-ur rašād

استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، ۱۱۹۸ - ۱۲۶۳ قمری

estārābādī, mohammad ja'far ebn-e sayf-od-dīn (1784 - 1847)

وابسته به: حاشیه تحریر القواعد المنطقية = حاشیه شریفی = حاشیه کوچک جرجانی، علی بن محمد (۷۴۰-۸۱۶)
حاشیه مختصری است با عناوین «قوله»، «قوله» بر حاشیه سید شریف گرگانی بر «تحریر القواعد المنطقية فی شرح الشمسية». این حاشیه در نسخه حاضر ناتمام و تا مقداری از مباحث تصورات را دارد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۰۶۷/۱

آغاز: الحمد لله الذي جعل نبينا سيد الانبياء و بين لنا طريق السعداء و الاشقياء و الصلاة و السلام على خير خلقه؛ **انجام**: قوله لكن المصنف قد تسامح تسليم الاعتراض عليه بأن تعريفه للنظر غير جامع ...

خط: نستعلیق، کتاب = مؤلف، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوای، ۱۵ گ (۱-۱۵ پ)، اندازه: ۱۷×۱۱ سم [ف: ۸-۲۹۰]

این رساله که به حدود یک صفحه است از ساختن اکسیر اعظم صحبت می کند و بنابر قول شیخ این ماده لطیفه ای است که در جمیع دواها داخل و برای همه امراض مفید می باشد، ۴. این رساله به حدود نیم صفحه است و دستور القنوی بهان الدین در تهیه اکسیر است، ۵. این رساله نیز به حدود نیم صفحه است و در آن آمده که اگر از نفس و روح حیوانی فلکی مقداری اخذ شود و بعد از منخل گذرانده گردد و با چند عمل دیگر همراه شود اکسیری به دست می آید که چنانکه طبق دستور با زنجبیل آمیخته شود صاحبان بلغم و نسیان و امراض بارده را مفید است، ۶. رساله دیگری است به حدود ربع صفحه که در آن بحث می شود از ادخال روح حیوانی مصفی بر یک درهم کبریت مسحوق و چند عمل دیگر که صاحبان امراض گرم خونی و صفراوی را مفید است، ۷. این رساله همان رساله اول خمسة رسائل (۱۸۷۲ ع/۸- است، ۸. این رساله رساله دوم خمسة رسائل است، ۹. این رساله رساله سوم خمسة رسائل می باشد، ۱۰. در این رساله قول حکماء مبنی بر مکتوم داشتن علم تضعیف در ابتداء آمده و اینکه آنها آنرا جز با رمز نمی آورند و بعد آمده که اگر بخواهند به این پی برند باید به این دو وجه توجه داشته باشد، این رساله که به حدود یک صفحه است هر دو وجه را در مطاوی خود دارد، ۱۱. این رساله رساله چهارم خمسة رسائل می باشد، ۱۲. این رساله رساله پنجم خمسة رسائل است. این رسائل دوازده گانه درین مجموعه آمده است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد علی سواد کوهی رامکوهی، تا: ۱۲۸۸ ق؛ جلد: تیماج، ۶ ص (۱۱۰-۱۱۵)، ۱۵ سطر (۱۵×۸)، اندازه: ۲۱/۵×۱۴ سم [ف: ۱۰-۴۹۶]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۶۳

در این کتاب این رسائل آمده است: ۱. رساله منسوب بامام جعفر صادق در اکسیر طلا و نقره در سه وجه، ۲. رساله شیخ محمد بن امید تمیمی به نام الدررة النقیه فی علم الصناعة المضمیة در حجر و کیمیا در نه باب، ۳. قصیده تمیمی که شرح آن همان رساله الدررة النقیه آمده، آنهم در حجر و کیمیا و تدبیر، ۴. قول عراقی در اکسیریکه یک داتق آن رنگ می کند الف الف و مائه الف مثل خود را، ۵. رساله طرح در ساختن اکسیر و تشمیعات و تعفینات، ۶. رساله طریق اقرب مختصر منسوب با میر المؤمنین علی علیه السلام آنهم در کیمیا، ۷. قصیده عبدالعزیز بن تمام به قافیه نون در اکسیر و کیمیا، ۸. رساله جمع المسوول بلوغ المأمول در اظهار سر آنچه مخفی است از سر مجهول در علم کیمیا، ۹. کتاب الملك در حجر و کیمیا، ۱۰. کتاب العزیز از ابی عبدالله جابر بن حیان صوفی در کیمیا و علم حجر، ۱۱. کتاب الصافی در کیمیا: در تخلیص از اوساخ، ۱۲. کتاب الصرف از جابر بن حیان صوفی در تعریف شیء واحد در وجوه تدابیر در کیمیا، ۱۳. رساله در تیبض و تصفیر از جابر بن حیان در علم کیمیا، ۱۴. رساله عقاب از مراکشی در شرح قصیده عقاب در کیمیا، ۱۵. شعر ذوالنون مصری در کیمیا، ۱۶. ارجوزه فاضل مسیحی که راهب یعقوبی

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد بیست و هشت؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276266

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۲/۲۰۱۳

۱. قم؛ مورعی؛ شماره نسخه: ۱۴۶ عکسی

آغاز: قرات علی ... موفق الدین ابی محمد عبد اللطیف بن یوسف بن محمد بن علی البغدادی بالقاهره؛ **انجام**: و الایهم الشجاع، و الایهم الجنون، تم کتاب المجرّد ...
نسخه اصل: عاشر افندی، منتقله به سلیمانیه - استانبول ش ۷۴؛
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ مصحح، در پایان کتاب تاریخ ربیع الاخر ۵۹۱ آمده که شاید تاریخ فراغت از تالیف باشد، با سماعی است که در حضور مؤلف انجام شده؛ ۲۱۰ گ، ۱۵ سطر
[عکسی ف: ۱-۱۳۹]

۲. قم؛ مورعی؛ شماره نسخه: ۵۹۰ عکسی

آغاز: الحمد لله ذی الأید و الایداء ... و بعد: فانی لما انتهت کتابی فی تفسیر غریب الحدیث؛ **انجام**: تم کتاب المجرّد للغة الحدیث بعون الله، و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سید المرسلین محمد النبی الامی و علی اله ...
نسخه اصل: بغدادلی وهبی منتقله بسلیمانیه - استانبول، ش ۱۹۴۳ (چچن، نوادر المخطوطات العربیه فی ترکیا ۲/۲۰۵)؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ذیحجه ۸۳۴ق، مصحح، محشی، با نشانه مقابله؛ ۱۳۳ گ، ۱۷ سطر [عکسی ف: ۲-۷۸]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۵۹۴-عکسی

آغاز: الحمد لله ذی الأبد و الابداء و الاعادة و الابداء و الصلاة ... و بعد، فانی لما انتهت کتابی فی تفسیر غریب الحدیث، و کان کتابی فی غایة الایجاز فی مثله؛ **انجام**: و الایهم الشجاع، و الایهم الجنون. تم کتاب المجرّد للغة الحدیث. و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا ...

خط: نسخ کهن معرب، بی کا، بی تا؛ در صفحه عنوان یک ابروی هنری که نام کتاب را «کتاب المرجد فی غاریب الحدیث تصنیف عبداللطیف بن یوسف بن محمد بن علی البغدادی رح» دارد؛ ۳۰۲ ص، ۱۷ سطر (۱۲/۵ × ۲۱)، اندازه: ۳۰ × ۲۱ سم [عکسی ف: ۱-۳۴۲]

به المجرّد للغة الحدیث < المجرّد فی غریب الحدیث

● المجرّد من تهذیب الکمال / رجال / عربی

al-mujarrad min tahdīb-il kamāl

ذهبی، محمد بن احمد، ۶۷۳ - ۷۴۸ قمری

zahabī, mohammad ebn-e ahmad (1275 - 1348)

وابسته به: تهذیب الکمال فی اسماء الرجال؛ حافظ مزی، یوسف بن عبد الرحمن (۶۵۴-۷۴۲)

«الکمال فی معرفة الرجال» از تقی الدین عبدالغنی بن عبدالواحد مقدسی جماعلی (- ۶۰۰ق) درباره احوال رجال صحاح شش گانه اهل سنت و عده ای از تفاتی متقدم است. این کتاب اصلی برای کتاب های بسیار قرار گرفته که در کشف الظنون (ج ۲، ص ۱۵۹) نام آنها درج شده است؛ از جمله جمال الدین یوسف بن زکی مزی آن را تهذیب نموده و «تهذیب الکمال»

موضع متفاوت العبد عن سطح الارض و ذلك ما اردنا ان نبین. تم و لواهب العقل الحمد بلا نهاية
بی کا، بی تا؛ ۲ گ (۳۷-۳۸) [ف: ۱-۴۱۳]

● مجردات / فلسفه / عربی و فارسی

mojarradāt

جرجانی، علی بن محمد، ۷۴۰ - ۸۱۶ قمری

jorjānī, 'alī ebn-e mohammad (1340 - 1414)

در مباحث مجردات فلسفی و مفارقات حکمت و نظر انبیاء در این مسائل است. در هفت «مبحث»: ۱. تحقیق معنی مفارقه؛ ۲. عقول؛ ۳. نفوس فلیکیه؛ ۴. تجرد نفوس ناطقه؛ ۵. حدود نفس؛ ۶. کیفیت تعلق نفس به بدن؛ ۷. بیان بقاء نفس ناطقه.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۵۸۲/۶

آغاز: بسمله و به الاستعانة فی التتمیم یا موجد ... و بعد فهذه مباحث شریفه مشتمله علی مباحث مجردات استنبطناها من فوائد الانبیاء؛ **انجام**: و الشهداء و العالمین ... برحمتک یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ، کا: محمد سراج، تا: ۱۱۰۹ق؛ جلد: تیماج، ۱۴ ص، ۲۶ سطر (۱۵ × ۸)، اندازه: ۲۰ × ۱۴ سم [ف: ۲-۸۲]

● مجردات الحسابیة / ریاضیات

mujarradāt-ul ḥisābīyya

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۷۱۴

بی کا، بی تا؛ خریداری از میردادخان [رایانه]

● المجرّد فی غریب الحدیث / حدیث / عربی

al-mujarrad fī ḡarīb-il ḥadīṭ

عبد اللطیف بغدادی، عبد اللطیف بن یوسف، ۵۵۷ - ۶۲۹ قمری

'abd-ol-latīf-e baqdādī, 'abd-ol-latīf ebn-e yūsof (1163 - 1232)

مؤلف، قبلاً کتاب مفصلی در تفسیر غریب الحدیث به ترتیب حروف معجم نوشته است، سپس به درخواست بعضی از فضلاء، کلمات لغویه را از احادیث تجرید نموده و در کتابی مستقل به ترتیب حروف معجم مرتب کرده و به نحو اختصار بتفسیر همان کلمات پرداخته است. روی صفحه عنوان، آمده: که کتاب، به روایت «الحافظ مجد الدین أبی الخیر عبدالصمد بن أحمد بن أبی الحسن القطفتی» از مؤلف می باشد. (محمد علی حاتری)

چاپ: در مجله المورد البغدادیة، محقق: فاطمة حمزة الراضی، جلد ۸، عدد ۲، ص ۱۲۱-۱۳۶، ۱۳۹۸ق.

[کشف الظنون ۱۵۹۳/۲؛ بروکلان، ذیل ۸۸۱/۱]

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا،)؛ جلد بیست و هشت؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276266

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۲/۲۰۱۳

مفیض الخیر و ولی الاحسان. تمت الرسالة النقیة و المقالة الشریفیة
خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد:
تیماج مشکئی، ۱۱ گ (۱۴-۲۴ پ)، ۱۴ سطر (۵/۵×۱۱/۵)، اندازہ:
۱۰×۱۷/۵ اسم [ف: -۳۸۶]

← الزاویة (رسالة فی) ← شبهة الطفرة

● الزاویة الواقعة ... / هندسه / عربی

az-zāwīyāt-ul wāqī'at ...

الزاویة الواقعة بین الخط المماس من خارج المحيط الدائرة
المعمود علی قطرها و بین المحيط اصغر من کل حادة مستقیمة
الخطین و انه لا یمکن ان یتقع مستقیم احد فی البین.

یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه: ۱۷۶/۴

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: جیبی [نشریه: ۴-۴۰۷]

● زاویة و خط مماس / ریاضیات / عربی

zāwīye va xat-e momās

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۲/۳

بندی درباره زاویة و خط مماس؛ بی کا، بی تا [نشریه: ۱۱-۱۹۶]

● الزاھرات الزویة فی شرح الروضة البهیة / فقه / عربی

zāhirāt-uz-zawīyya fī š.-ir-rawḍat-il-bahīyya

عاملی، علی بن محمد، ۱۰۱۳؟ - ۱۱۰۴ قمری

'āmelī, 'alī ebn-e mohammad (1605 - 1693)

وابسته به: الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ شهید ثانی،
زین الدین بن علی (۹۱۱-۹۶۵)

تاریخ تألیف: چهارشنبه ۲۷ جمادی الثانی ۱۰۷۵ ق
حواشی مفصلی است که بر کتاب «الروضة البهیة فی شرح اللمعة
الدمشقیة» جدش شهید ثانی، با عنوان «قوله، قوله»؛ در دو مجلد.
این تألیف بیشتر جنبه توضیحی دارد چنان که در مقدمه
می نویسد: کتاب شرح لمعه با همه اوج و قدری که دارد به دلیل
ایجاز و اختصار و پیچیدگی های آن پدرم و دیگر دانشمندان به
شرح و تحشیه آن همت گمارده اند، نوشته پدرم با همه محسناتی
که دارد باز هم برخی از عبارات و مشکلات آن را که از نظر وی
روشن بوده مورد توجه قرار نداده است. از این روی، من
عهده دار این امر بزرگ شدم تا خفایا و اسرار آن از پس پرده
استتار به در آید. محشی در جلد دوم و اواخر جلد اول به
اشکالات و ایرادات سلطان العلماء که بر شهید ثانی وارد کرده
پاسخ داده اکثر آنها را بی مورد و نامربوط دانسته است. چون
ابتدا به اعتراضات نامبرده در جلد اول نپرداخته بود لذا رساله ای
مستقل در همین زمینه نگاشته است. کتاب صلاة به تاریخ ۴

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۳۵۹/۳-عکسی و ۳۷۱/۳-عکسی و
۴۳۷/۳-عکسی

آغاز و انجام: برابر

اصل نسخه: ایاصوفیا، ش ۴۸۴۹؛ خط: نسخ کهن، بی کا، تا:
۶۹۷ق؛ مقابله شده؛ ۱۹ص [۲۶-۴۴] [عکسی ف: ۲-۱۵۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۹۰/۳-ف و ۲۲۶۴/۱۱-ف

همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۵۷۶ و ۶۶۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۳۱/۱۴-ف

نسخه اصل: اوئیورسیتته ش ۴۷۲۴؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ربیع الاول
۷۰۰ق؛ ۱۱ گ (۹۲-۱۰۲)، ۱۹ سطر [فیلمها ف: ۱-۴۴۰]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۴۹/۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، بی کا، تا: با تاریخ ۹۶۲ق؛ تملک: مصطفی بن عبدالله
در ۹۶۲، خلیفه سلطان در ۱۰۴۱، محمد طاهر پزشک تفرشی در
۱۱۳۵، محمد ابراهیم قزوینی در ۲ ذیقعد ۱۲۴۵؛ کاغذ:
سمرقندی کلفت، جلد: تیماج تریاکی، ۴ گ (۳۷۳-۳۷۶ پ)، ۳۱
سطر، اندازہ: ۱۳×۲۳ اسم [ف: ۶-۲۴۳۳]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۳۲۷/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه،
۴ گ (۵۳-۵۶ پ)، ۳۰ سطر، اندازہ: ۲۱/۷×۳۳ اسم [ف: ۸-۲۹۸]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴/۱۵

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج
مشکی، ۱۷ص (۱۰۴-۱۲۰)، ۲۰ سطر (۱۳×۷)، اندازہ: ۲۰×۱۴ اسم
[سنا: ف: ۱-۷]

۶. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۲۸/۱۴ فرخ

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: شنبه ۳ جمادی الاول ۱۰۸۳ق، جا:
دهلی نو؛ کاغذ سیاهانی؛ جلد: تیماج، ۴ص (۱۲-۱۵)، اندازہ:
۱۱/۵×۱۹/۵ اسم [ف: ۲۰۹-]

● الزاویة / فلسفه / عربی

az-zāwīya

؟ جرجانی، علی بن محمد، ۷۴۰ - ۸۱۶ قمری

gorjānī, 'alī ebn-e mohammad (1340 - 1414)

گویا از سید شریف، در سه «فصل».

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۷۵۸/۲

آغاز: ما هدیت الله، الفصل الاول فی بیان ما قیل اعلم انه قد یتكون
الشیء ظاهر الهویة و انت تحقق ذلك من نفسک فان هویة کل
احد ظاهرة عند نفسه و انکانت حقیقته خفیة؛ انجام: و هجرت
العادة المنسوبة لاكثر محصلی الزمان وجدت حقیقا بان یمسى
حریا بان یتعد تدقیقا و الله اسئل العصمة عن الخلل و الطغیان انه

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فتخا)؛ جلد هفدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276255

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳

● شرح صغير قصيدة ابي الجيش الاندلسي / عروض و

قافيه / عربي

š.-u şağīr-i qaşīdat-i ab-i-l-jayš-il-undulusī

ابن حاجب، عثمان بن عمر، ٥٧٠ - ٦٤٦ قمری
ebn-e hājeb, 'osmān ebn-e 'omar (1175 - 1249)

شرح صغير قصيده ابو عبدالله محمد معروف به ابي جيش
اندلسي.

يزد؛ وزيری؛ شماره نسخه: ٢٤٩٢/١

آغاز: و الصلوة الدائمة على رسوله المبعوث؛ انجام؛ والالف في
اعاد اشارة الى عدة الضرب.

بي كا، بي تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایي: وزيری؛ كاخذ:
اصفهانى، جلد: تیماج عنایي، ٣٠ گك (١-٣٠)، اندازة: ١٤x٩سم
[ف: ٤-١٣١٦]

سه شرح صفدى < الغيث الذى انسجم فى شرح اللامية العجم
سه شرح صفوة الزيد < فتح الصمد بشرح الزيد

● شرح الصفيحة = شرح صفيحة الاسطرلاب / اسطرلاب /

عربي

š.-u şafīḥa = š.-u şfīḥat-il usṭurlāb

فاضل جواد، جواد بن سعيد، - ١٠٦٥ قمری
fāzel javād, javād ebn-e sa'īd (- 1655)

وابسته به: الصفيحة الاسطرلابية = الصفيحة = صفيحة الامكان؛
شيخ بهائى، محمد بن حسين (٩٥٣-١٠٣٠)

شرحى است مزجى بر رساله صفيحه شيخ. از اين شرح در كتاب
احوال و اشعار فارسى شيخ بهائى ذكرى به ميان نيامده است. در
دو «تمهيد»: ١. فى كل ما يقبل الاشارة الحسية؛ ٢. معرفة القاب
الآلات و الخطوط و الدوائر التى على الاسطرلاب.

آغاز: بسملة تعالت درجات قدسك من ان يصل الى سمت
ارتفاعها عنكبوت الخيال ... و بعد فيقول ... جواد بن سعيد
الكاظمى لما كن علم الاسطرلاب من علوم الرياضية
انجام: ... فى جميع الاقسام الستة و حيث انتهى كلام المصنف
الى هذا المقام فلنقطع الكلام حامدين لله ... و الحمد لله رب
العالمين.

[دنا ٨٢٦/٦ (٤ نسخه)]

١. شيواز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ٢٠٦٤/٢

خط: نستعلیق، كا: عبدالصمد بن عبدالقادر بن عبدالصمد حسنى
موسوى بحراني، تا: قرن ١١؛ مصحح؛ اندازة: ١٨/٥x١٢سم [ف: ٣
- ١١٩]

٢. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ٢٢٩٢/٢

آغاز: برابر؛ انجام: و الهداية الى سواء طريقة مصلين على خير

مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: ٣٧٢١١

آغاز: بسملة. و به نستعين و الهداية تطلب منك العون و الهداية
فاهدنا الصراط المستقيم حمداً لمن تكثر شؤنه؛ انجام: فى بعض
النسخ من مؤخر فهو تحريف من الناسخ و الملل لان البيان بها قد
انتهى ... الرسل و سيد الانام
خط: نسخ، كا: عبدالرحمن حزين المدام، تا: ١١٩١ق؛ محشى با
رمز «صح، منه»؛ مهر: «ياتى من بعدى اسمه احمد» (بيضى)؛
اهدایي: رهبرى، مهر ١٣٨٦؛ كاخذ: نخودى، جلد: مقوا، ١١ گك،
٢١ سطر، اندازة: ١٧/٥x٢٣سم [اهدائى رهبر: ٥-٣٥٦]

● شرح صغرى فى المنطق / منطق / عربي

š.-u şuğrā fi-l manṭiq

وابسته به: صغرى در منطق = منطق صغرى؛ جرجانى، على بن
محمد (٧٤٠-٨١٦)

تاريخ تأليف: غره شوال ٩٩٦ق

متن از ميرسيد شريف، شرح از عبدالرزاق. شارح بر اصل كتاب
يك مقدمه و يك خاتمه اضافه کرده علاوه بر شرح اصل متن.

مشهد؛ الهيات؛ شماره نسخه: ٤٨٠/٢

آغاز: بسملة الحمد لله جعل مطالع الافكار مطالع الانوار الاسرار ...
اما بعد فمتى عرفت من الاستاذين المحققين؛ انجام: بعض تلامذته
مختص بها غير متجاوز عنها قد فرغ من تأليف
خط: نسخ، كا: محمد باقر بن محمد رضا، تا: ١٢٨٤ق؛ در آخر
چهار برگ اضافه است شامل مطالب متفرقه، در باب استخاره،
اشعار، طلسم افلاطون به اسكندر ذوالقرنين؛ جلد: تیماج خرمایي،
١٣ سطر (١٣/٥x١٣)، اندازة: ١٩x١٢سم [ف: ١-٢٩٤]

مشهد؛ مولوى؛ شماره نسخه: ٤٨٠/٢

همان نسخه بالا [نشریه: ٥-٦٩]

سه شرح صغير < حاشية المختصر النافع

سه شرح صغير < شرح الفية ابن مالك

سه شرح صغير < حديقه المؤمنين

● شرح صغير / - عربي

š.-e saqīr

نامعلوم:

١. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ١٧٢٤٧

بي كا، بي تا؛ خريدارى از عليرضا طاهرى يزدي [رايانه]

٢. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ٢٥٨٦٢

بي كا، بي تا؛ خريدارى از حوزة علميه ولى عصر كرمان [رايانه]

سه شرح صغير صمديه < الفرائد البهية فى شرح الفوائد الصمديه

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد بیستم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازاناسناد

DIA 276258

و. کتبخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ١٣٩١/٢٠١٣